

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 27. februar 2021
Kontor: Internationalt kontor
Sagsbeh: Mikkel August von Buchwald
Sagsnr.: 2021-612-0040
Dok.: 1839666

UDKAST TIL TALE
til brug for forelæggelse af RIA-rådsmødet den 11.-
12. marts 2021 i Folketingets Retsudvalg og Folke-
tingets Europaudvalg den 4. marts 2021

[Indledning]

Den 11.-12. marts 2021 afholdes der rådsmøde for retlige og indre anliggender. Det portugisiske formandskab har som følge af COVID-19-situationen besluttet at afholde mødet som uformel videokonference.

Udvalget har fået tilsendt samlenotater om sagerne på rådsmødet.

De to punkter om e-beviser [punkt 1 og 2] og punktet om unionsborgerskabsrapporten [punkt 6] er siden oversendelsen til udvalget blevet taget af rådsmødedagsordenen. Der er derfor nu i alt fire dagsordenspunkter, som vedrører Justitsministeriets område. Ét af disse er omfattet af retsforbeholdet. Dertil kommer ét punkt på Forsvarsministeriets område, som jeg efter aftale vil forelægge for udvalget på vegne af forsvarsministeren.

Efter gennemgangen af rådsmødedagsordenen vil jeg orientere udvalget om en nylig rådshenstilling om rejse-restriktioner.

[Gennemgang af dagsordenen for RIA-rådsmødet]

[Dagsordenspunkt 3 – logning]

Og nu til selve rådsmødet.

Der er først og fremmest lagt op til en politisk drøftelse om logning af teleoplysninger.

Drøftelsen skal ses i lyset af EU-Domstolens dom af 6. oktober 2020 i sagerne om de franske og belgiske logningsregler.

Dommen var – som det er udvalget bekendt – ikke, hvad vi fra regeringen havde håbet på, fordi den indskrænker det nationale råderum for logning. Og der er mange af de andre medlemslande, der deler vores skuffelse over dommen.

Politiet i Danmark vil komme til at miste adgang til potentielt vigtige loggede oplysninger i en lang række sager. Også sager, i hvilke loggede oplysninger i dag spiller en helt central rolle.

Det betyder, at politiet fremover må finde nye redskaber eller bruge andre redskaber end logning. Hvis de kan.

Og det betyder også, at der må forventes at være kriminalitet, som politiet ikke fremover vil kunne opklare. Kriminalitet, som i dag bliver opklaret.

Jeg har tidligere gjort det klart, at vi fra regeringens side vil gøre alt, hvad vi kan for at opretholde så meget logning som muligt inden for rammerne af EU-retten.

Vi er derfor i øjeblikket er ved at forberede en ændring af de danske logningsregler, der tilgodeser dette.

Vi vil her i foråret fremlægge en skitse med de overordnede principper for den kommende danske ordning og forventer at fremsætte selve lovforslaget om ændringen af logningsreglerne i åbningsugen i næste folketingssamling.

Det kræver grundige juridiske og tekniske overvejelser, og det tager tid. Det står Danmark ikke alene med.

Samtidig har vi fra dansk side – sammen med ligesindede EU-partnere – også arbejdet aktivt for at sætte logning på dagsordenen og finde en vej frem på EU-plan for at kunne bevare mest mulig adgang til at benytte logning som redskab.

Så sent som i sidste uge [den 25. februar 2021] har jeg haft lejlighed til at drøfte spørgsmålet med EU-kommisær for retlige anliggender Didier Reynders og opfordret til at finde en fælles vej frem.

Derfor er jeg særdeles glad for, at logning er på dagsordenen for rådsmødet den 11.-12. marts.

For vi skal sammen med de øvrige EU-lande og Kommissionen arbejde for at finde fælles løsninger, der sikrer, at vi også fremover kan have effektive nationale logningsregler inden for EU-rettens grænser.

Det er vigtigt, at vi i fællesskab finder den rette løsning. For logning er et helt centralt redskab for vores politi og for Politiets Efterretningstjeneste.

[Dagsordenspunkt 4 – Den Europæiske Anklagemyndighed (EPPO)]

Det næste dagsordenspunkt om Den Europæiske Anklagemyndighed (EPPO) er et tilbagevendende punkt på rådsmøderne.

Formandskabet vil på ny gøre status over etableringen af EPPO, som forventes at være i drift i marts 2021. Danmark deltager som bekendt på grund af retsforbeholdet ikke i samarbejdet om EPPO.

[Dagsordenspunkt 5 – EU's Charter om Grundlæggende Rettigheder]

Rådsmødet byder også på en drøftelse af rådskonklusioner om en styrket anvendelse af EU's Charter om Grundlæggende Rettigheder.

Drøftelsen – som bliver gæstet af direktøren for EU's Agentur for Grundlæggende Rettigheder (FRA) – vil tage afsæt i den nye strategi for implementering af Charteret. Der er tale om en opfølgning på strategien fra 2010, og den indeholder flere tiltag, der skal være med til at

styrke anvendelsen af Chartret i EU og i medlemslandene.

Rådskonklusionerne har – ligesom selve strategien – til formål at sikre et styrket fokus på Chartret og overholdelsen af de grundlæggende rettigheder.

Regeringen er positivt indstillet overfor, at der med en ny strategi sættes fokus på at sikre, at Chartret anvendes fuldt ud. Der er blandt medlemslandene bred opbakning til rådskonklusionerne.

[Dagsordenspunkt 7 – Europæisk juridisk uddannelse i 2021-2024]

Endelig vil formandskabet under rådsmødet orientere om rådskonklusioner vedrørende arbejdet med at styrke uddannelsen af retsvæsenets aktører. Jeg forventer, at orienteringen vil have afsæt i Kommissionens nylige meddelelse om en strategi for EU 2021-2024. Strategien handler overordnet om, at man vil styrke uddannelsen af retsvæsenets aktører inden for EU-ret.

[Dagsordenspunkt på Forsvarsministeriets område – direktivforslag om kritiske enheders modstandsdygtighed]

Som jeg nævnte i indledningen af talen, vil jeg – efter aftale med forsvarsministeren – forelægge et punkt på rådsmødedagsordenen, der vedrører Forsvarsministeriets område.

Det drejer sig om Kommissionens forslag til direktiv om kritiske enheders modstandsdygtighed – også benævnt CER-direktivet.

[Europa]udvalget har fået tilsendt et grund- og nærhedsnotat om sagen.

Jeg skal for en god ordens skyld bemærke, at forslaget blev modtaget i dansk sprogversion den 9. februar 2021, og at Forsvarsministeriet derfor først [i sidste uge] har oversendt grund- og nærhedsnotatet.

Sagen har derfor ikke været forelagt til orientering i [Europa]udvalget endnu. Det portugisiske formandskab har også ganske sent sat direktivet på dagsordenen for rådsmødet.

I det følgende vil jeg kort orientere om forslaget og regeringens foreløbige generelle holdning. Givet det meget tidlige stadie i vores nationale beslutningsprocedure vil der på rådsmødet ikke blive fremført formelle eller bindende holdningstilkendegivelser.

Kort fortalt har direktivforslaget til formål at styrke modstandsdygtigheden af den kritiske infrastruktur i EU. Ambitionsniveauet er øget i både bredden og dybden i forhold til den eksisterende EU-regulering.

I bredden udvides direktivets dækningsområde fra alene at omfatte energi- og transportsektorerne til nu også at dække bankvæsen, finansmarkeder, sundhed, drikkevand, spildevand, digital infrastruktur, offentlig forvaltning og rummet. I alt 10 sektorer.

I dybden lægges der op til en væsentligt øget indsats. Medlemslandene skal bl.a. udarbejde nationale strategier og risikovurderinger for kritisk infrastruktur. Baseret på risikovurderingerne skal medlemsstaterne foretage en udpegning af virksomheder og andre organisationer, der kan betegnes som kritiske. Disse aktører vil blive pålagt at implementere tekniske og organisatoriske tiltag, der skal styrke deres modstandsdygtighed.

I regeringen betragter vi beskyttelsen af kritisk infrastruktur som en høj sikkerhedspolitisk prioritet. Vores samfund er helt grundlæggende afhængigt af, at vores kritiske infrastruktur fungerer uden afbrydelser eller større forstyrrelser. Det er derfor afgørende, at den kritiske infrastruktur er tilstrækkeligt beskyttet, og at den hurtigt kan reetableres, hvis der sker nedbrud.

Dette skal ses i lyset af, at vi står over for et mere komplekst risikobillede, der rummer trusler fra bl.a. naturkatastrofer, pandemier, terror og statsstøttede hybride aktioner.

Udfordringerne ses i hele Europa. Europas interne sikkerhed handler i den sammenhæng også om Danmarks sikkerhed og tryghed.

Derfor hilser regeringen forslaget om en styrket national og europæisk indsats velkommen.

Vi har med tilfredshed noteret, at der lægges op til en risikobaseret tilgang, hvor de enkelte medlemslande selv kan udpege de enheder, de vurderer kritiske. Det er vigtigt at holde fast i, at sikkerheden i kritisk infrastruktur fortsat er og bliver medlemslandenes ansvar.

Samtidig er det væsentligt, at de økonomiske og administrative omkostningerne forbundet med initiativet står mål med de sikkerhedsmæssige gevinster. Herunder er det særligt væsentligt, at de forskellige EU-regler komplementerer hinanden, og at der ikke skabes dobbeltregulering.

Jeg skal i den forbindelse gentage, at behandlingen af forslaget endnu er i et meget tidligt stadie i både Danmark og i EU. Dette er derfor spørgsmål, som vi i den kommende tid vil søge at få klarlagt yderligere i samarbejde med de øvrige lande.

[Siden sidst]

Her til sidst vil jeg gerne orientere om udviklingen inden for det koordinerende arbejde om rejserestriktioner på de ydre grænser i EU. Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet.

Rådet vedtog den 2. februar 2021 visse ændringer til henstillingen om de ydre grænser fra juli sidste år. Ændringerne har til formål at skærpe medlemsstaternes indsats mod COVID-19 på de ydre grænser for indrejse til EU og Schengenområdet. Der er blandt et skærpet fokus på indsatsen mod import af mutationer af COVID-19, ligesom der bl.a. lægges større vægt på, at ikke-nødvendige rejser undgås til områder med højere smittetal. Ændringerne er omfattet af retsforbeholdet, men idet der er tale om en videreudvikling af Schengensamarbejdet, skal Danmark inden for seks måneder notificere Kommissionen. Danmark vil gerne tiltræde ændringerne, og det vil vi snarligt meddele Kommissionen.

Regeringen er selv meget opmærksom på de udfordringer, som smitteimport og mutationer repræsenterer og er derfor tilfredse med, at man på EU-plan skærper den koordinerede indsats samt fortsat tager højde for medlemslandenes nationale kompetence til at fastlægge de konkrete indsatser.

[Afslutning]

Det var det hele.

Jeg er naturligvis klar til at besvare eventuelle spørgsmål,
som udvalget måtte have.

Tak for ordet.